

en forordning (art. 172). Af art. 183 følger det, at i de tilfælde, hvor Fællesskabets domstol er kompetent, er de nationale domstole inkompetente. Det er gjort gældende, at traktatmæssige ordninger af denne art, der minder om de jurisdiktionsbegrænsninger, som ofte indgår i traktater om international-privatretnlige forhold, falder uden for området af grl. § 20.²³ Heroverfor kan det formentlig anføres, at hvis den kompetence der blev overdraget vedrørte retssager, som udelukkende havde tilknytningsmomenter til Danmark, ville der være tale om en overførelse af en dansk judiciel kompetence.²⁴ Hvis det derimod drejer sig om en fastlæggelse og præcisering af grænsen for jurisdiktionskompetencen i forhold til fremmede stater eller internationale organer i tilfælde, hvor der er tilknytningsmomenter til begge sider, er det utvivlsomt, at man er uden for området af grl. § 20. Staternes kompetence er ikke ubegrænset efter traditionel folkeret, og de nationale kompetenceregler må forstås med de af folkeretten følgende grænser. At der ved en traktatmæssig regulering af grænsen sker en forskydning til den ene eller den anden side er ikke en overdragelse af en kompetence til en fremmed stat eller international myndighed.

For så vidt angår søgsmål mod en international organisation må det fremhæves, at det nu er ganske normalt efter de herom gældende traktater og muligvis en folkeretlig sædvane selv uden traktathjemmel, at der ikke for national domstol kan anlægges sag mod en international organisation i anledning af dens myndighedsudøvelse, lige så lidt som en stat efter klassisk folkeret kan sagsøges ved en fremmed stats domstole.²⁵ Hvis det således af almindelige folkeretlige regler måtte følge, at Fællesskabets organer ikke kunne sagsøges for national domstol i anledning af deres myndighedsudøvelse, ville der heri være et argument for den opfattelse, at de bestemmelser i traktaten, der udtrykkeligt erklærer Fællesskabets domstol kompetent, ikke indebærer en overdragelse af nationale, forfatningsretlige beføjelser. Til støtte for samme opfattelse taler, at de retsforhold der pådømmes ikke udelukkende vil have tilknytning til Danmark og derfor ikke kan siges at være forbeholdt jurisdiktionskompetence efter almindelige synspunkter.

På den anden side står det for Danmarks vedkommende fast, at grl. § 63 tillægger dom-

stolene, og det vil sige de danske domstole, en kompetence til at efterprøve ethvert spørgsmål vedrørende »øvrighedsmyndighedens grænser«, det vil sige forvaltningens lovlighed. Den omstændighed, at de administrative beføjelser i et vist omfang er overdraget til internationale myndigheder, ville i og for sig ikke udelukke, at danske domstole udøvede prøvelsesretten – omend en sådan ordning af mange grunde ville være særdeles upraktisk. Når traktaten nu udtrykkeligt tillægger Fællesskabets domstol en prøvelsesret, der på væsentlige punkter svarer til prøvelsesretten efter grl. § 63, vil det, alt taget i betragtning, formentlig være rettest at anse denne ordning for at indebære en overdragelse af beføjelser i § 20's forstand.

Et særligt problem knytter sig til traktatens art. 177 om Domstolens kompetence til at afgøre præjudicielle spørgsmål vedrørende fortolkningen af Fællesskabets retsregler eller gyldigheden af en retsakt af dets organer. Hvis et sådant spørgsmål opstår under en retssag for national domstol, kan det af denne forelægges Fællesskabets domstol til afgørelse, og det skal forelægges, hvis vedkommende domstols afgørelse vil være inappellabel. Hvis spørgsmålet ikke af en underordnet ret er forelagt domstolen i Luxembourg, vil Højesteret altså i alle tilfælde være forpligtet til at gøre det, og i mellemtiden udsætte sagen, for så endelig, når afgørelsen af det præjudicielle spørgsmål foreligger, at lægge denne til grund for sin afgørelse af sagens hovedspørgsmål. Formålet med denne ordning er jo ganske øjensynligt at sikre den fornødne ensartethed i retsanvendelsen. Spørgsmålet om der her foreligger en overdragelse af en national judiciel kompetence, kan give anledning til tvivl, men synes dog at måtte besvares benægtende. Dels står det fast, at den nationale domstol jo bevarer sin kompetence i sagens hovedspørgsmål ubeskåret, dels er det et normalt led i en folkeretlig ordning, at en national domstol, der står over for at skulle anvende en international traktat, må lægge den fortolkning til grund, som er fastslået af den kompetente internationale instans. At spørgsmålet ikke tidligere har meldt sig i dansk retspraksis beror jo på, at danske domstole sædvanligvis ikke anvender folkeretlige regler umiddelbart, men holder sig til den danske gennemførelseslov og kun tager den folkeretlige norm i betragtning som et for-